

communicatie *tips*

voor een
aangenaam contact
met mensen met
dementie

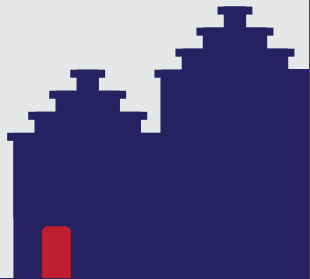
www.dementievriendelijkbrugge.be

Niet overvragen

Stel geen vragen die betrekking hebben op het recente verleden.

Praat over wat er nu te horen, zien, ruiken, proeven of voelen valt.

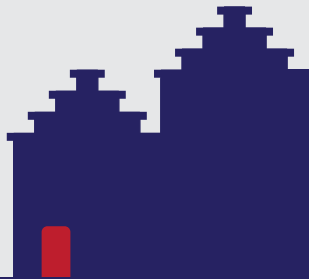
Spreek over dingen van vroeger.

Niet overvragen

**Sluit aan bij de
interesses, gewoontes
en voorkeuren van
vroeger.**

**Zorg voor orde, regel-
maat, structuur, een
vaste dagindeling en
terugkerende rituelen.**

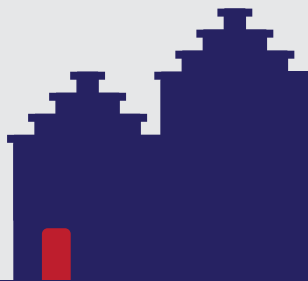

Niet overvragen

Uw aanwezigheid en rustige nabije uitstraling zijn vaak belangrijker dan woorden.

Vertel ook iets over uzelf.

Stilte kan belangrijk zijn.

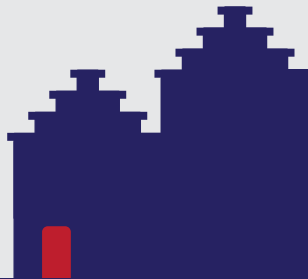

Voorkom falen

Formuleer vragen zodat de kans op falen zo klein mogelijk wordt.

Geef waardering voor wat goed gaat.

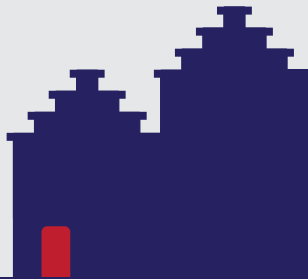
Corrigeer zo onopvallend mogelijk.

Voorkom falen

**Gebruik eventueel
geheugensteuntjes.**

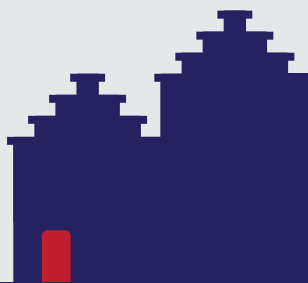
**Vermijd bestraffende
woorden als 'toch',
'altijd' en 'nooit'.**

Voorkom angst en achterdocht

Vermijd woorden of thema's die de persoon met dementie angstig maken.

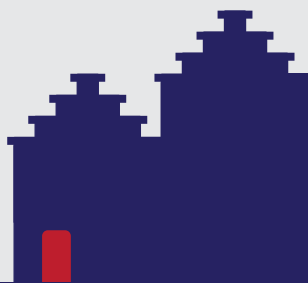
Vermijd fluisteren.

Voorkom angst en achterdocht

Antwoord zo eerlijk mogelijk op vragen die gesteld worden.

Spreek rustig, liefdevol en zacht. Ga in op de gevoelens en/of leid af naar een ander onderwerp of doe samen iets dat aangenaam is.

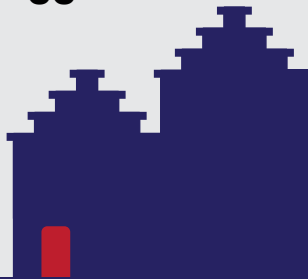

Hulp bij moeilijkheden om zich goed uit te drukken

**Praat en wees zo
ontspannen mogelijk.**

**Dring bij een tekort-
schietend geheugen
niet te lang aan op een
antwoord of vervolg
van het verhaal.**

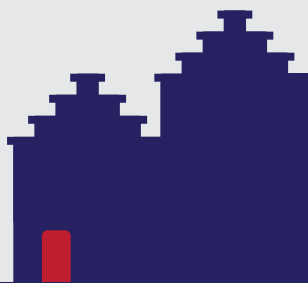
**Reageer op gebaren
waarmee de persoon
met dementie iets
tracht te zeggen.**

Hulp bij moeilijkheden om zich goed uit te drukken

**Herhaal dat gedeelte
van de zin of die
woorden die u wel hebt
begrepen.**

**Probeer antwoord te
geven op wat u denkt
dat de persoon met
dementie wou zeggen.**

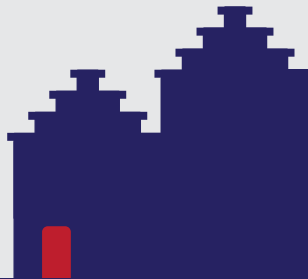

Stel gevoelens centraal

**Discussieer niet over
feiten.**

**Probeer de gevoelens
die achter de letterlijke
inhoud verborgen
liggen te ontdekken en
te begrijpen.**

**Probeer op die
gevoelens en beleving
te reageren.**

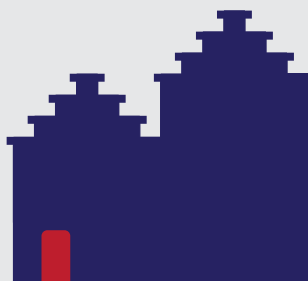

Horen en aandacht

**Ga na of er zintuig-
problemen zijn.**

**Spreek niet harder dan
gewoonlijk.**

**Blijf bij communicatie
binnen het gezichtsveld
van de persoon met
dementie.**

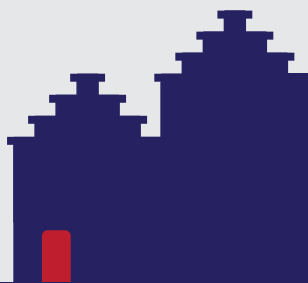
Horen en aandacht

**Ga op gelijke hoogte
staan.**

Zoek oogcontact.

**Zorg voor een rustige
omgeving.**

**Doe geen twee dingen
tegelijk.**

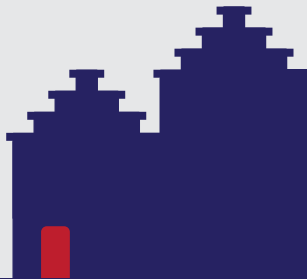

Begrijpen

Spreek bij voorkeur in korte, duidelijke zinnen.

Stel geen meerkeuzevragen.

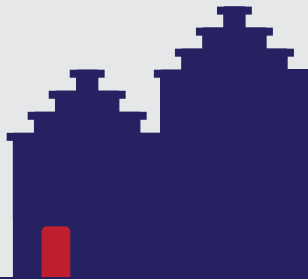
Vertel steeds wat u gaat doen of van plan bent te doen.

Begrijpen

**Controleer of de
persoon met dementie
u heeft begrepen (let
op het gedrag en de
gezichtsuitdrukking).**

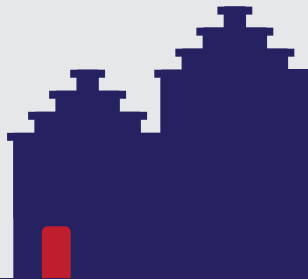
**Toon dingen voor en
toon hoe het moet.**

Begrijpen

Deel je boodschap in verschillende stappen op.

Stel geen vragen met 'waarom' maar stel vragen die beginnen met 'wat', 'wie', 'hoe' of 'waar'.

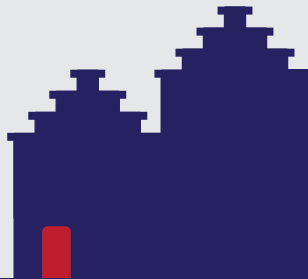

Begrijpen

Stel vragen kort voor het moment dat er actie wordt gevraagd.

Ondersteun uw woorden met gebaren waar mogelijk.

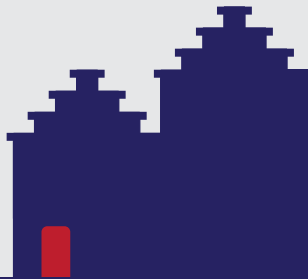
Informatieverwerking vraagt meer tijd (wacht daarom wat langer op een antwoord of actie).

Juiste toon en houding

Spreek de persoon met dementie als volwassene toe.

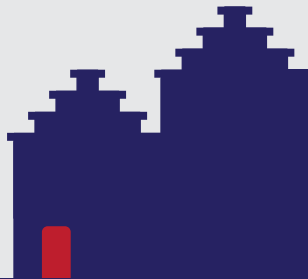
Betrek de persoon met dementie zoveel mogelijk bij keuzes en beslissingen waar het nog kan.

Juiste toon en houding

**Ga ervan uit dat de
persoon met dementie
besef heeft van zijn
situatie.**

**Laat, ook non-verbaal,
blijken dat u het beste
met de persoon met
dementie voor hebt.**

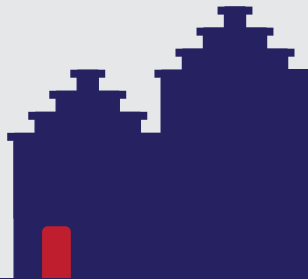

Juiste toon en houding

Let op de gezichtsuitdrukking om te beoordelen of wat u zegt goed overkomt.

Spreek niet over het hoofd van de persoon heen.

Vriendelijkheid en een glimlach vormen vaak de sleutel tot goede communicatie.

Colofon

De dementiewijzer is een uitgave van SEL (samenwerkingsinitiatief eerstelijnszorg), Stad Brugge, Foton en het Overlegplatform Dementie Noord West-Vlaanderen.

Verantwoordelijke uitgever:
Bart Deltour, expertisecentrum
dementie Foton
Jaar van uitgave: 2011

De dementiewijzer is verkrijgbaar bij het expertisecentrum dementie Foton
Biskajersplein 2
8000 Brugge
050/44 67 93

*Heb je mij niet meer nodig,
geef mij door, bezorg me aan
een zorginstelling of arts, of
breng me terug naar het
Fotonhuis. Dank u!*

